

<https://bit.ly/2EgRoyj>

Follow on Twitter

Forward to a Friend

Rens van Tilburg is lid van het eerste uur en directeur van het Sustainable Finance Lab (<https://sustainablefinancelab.nl/>). Eerder werkte hij als medewerker in het Europees Parlement, de Tweede Kamer en bij de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT). Voor de AWT onderzocht Rens van Tilburg welke gevolgen de stroomrijke veranderingen in de financiële sector hebben gehad voor de mogelijkheid om lange langetermijninvesteringen te plegen. Bij SOMO schreef hij het rapport '[Het financiële overgewicht van Nederland](#)'.

Doel van het Sustainable Finance Lab is een stabiele en robuuste financiële sector die bijdraagt aan een economie die de mens dient zonder daarbij zijn leefmilieu uit te putten. Hiertoe ontwikkelen wij ideeën en bieden een platform om deze te bespreken. SFL wil een brug zijn tussen de academische wereld en de praktijk; wetenschappers in gesprek brengen met financiële professionals, toezichthouders, beleidsmakers en andere bij een duurzame financiële sector betrokkenen.

Haal voor het klimaat het draaiboek financiële crisis uit de kast. De stikstofcrisis was veel kleiner geweest als DNB de banken tijdig voorzieningen had laten treffen. Dirk Schoenmaker, ondergetekende en Aaron Vermeulen betogen dat DNB de kapitaaleisen voor schadelijke activiteiten moet verhogen deze moet uitsluiten van het onderpandaarwerk. In de klimaatcrisis zijn maatregelen geoorloofd als in 2008 en in de pandemie.

Overal ter wereld staan deze zomer de kranten bol van de verhalen over de gevolgen van een snel veranderend klimaat: bosbranden, droge rivieren en overstromingen. Ook de kosten van het verlies aan biodiversiteit staan inmiddels hoog op de agenda. Zo voorspelt de Wereldbank dat het verlies van ecosystemendiensten de wereldeconomie tegen 2030 \$ 2700 mrd per jaar kan gaan kosten.

De vervelovoudiging van de gasprijs en de zich voortslepende oorlog in Oekraïne zouden de laatste twijfelars

Verenigingsnieuws

Het jaar 2022 heeft de groeiende trend in de kredietvraag ondanks de invloed van externe factoren redelijk volgehouden. De totale kredietuitzettingen grens van € 32 miljoen. Dat is een cumulatief gemiddelde van € 1.894.917 per kredietunie. De uitzettingen namen dit jaar aanzienlijk toe in verhouding jaar. De gemiddelde kredietgrootte nam licht toe van € 91.743,- tot € 96.448,-.

Uit cijfers van DNB blijkt dat Nederlandse aanbieders van financiële diensten anders dan banken in 2021 EUR 401 miljard financiering verzorgden, 14 een jaar eerder. Daarmee was deze sector nog even groot als een zesde van het Nederlandse bankwezen en vormde het 1% van de wereldwijde niet financiering. Sommige financiële instellingen verzorgen diensten die sterk lijken op die van een bank, terwijl zij dat formeel niet zijn. Het gaat dan bijvo financieringsmaatschappijen die hypotheke of consumptieve kredieten verstrekken, of om beleggingsfondsen die in obligaties of leningen investeren door deze zogeheten niet-bancaire financiële intermediairs daalde in 2021 met EUR 67,5 miljard tot EUR 401 miljard. Financieringen door deze partij alternatieve bron voor de economie en kunnen zo de schokbestendigheid ervan vergroten. Belangrijk is echter om scherp te letten op de opbouw van financiële stabiliteitsrisico's. Daarom wordt deze zogeheten niet-bancaire financiële intermediaat (NBFi) jaarlijks in kaart gebracht via een studie van de [Stability Board](#) (FSB). De zogenoemde nauwe maatstaf van NBFi in die FSB-exercitie wordt hier in dit bericht aangeduid met niet-bancaire financierin Ontwikkelingen non-bancaire financieringen in Nederland, inclusief factoring-, leasing-, venture capital maatschappijen, crowdfunding platforms en kre

2017	€ 4.630.370.000
2018	€ 4.477.010.000
2019	€ 4.759.220.000
2020	€ 4.433.500.000
2021	€ 4.357.810.000

Het Trendrapport van de KvK (<https://rb.gy/jarqch>, d.d. 8 december 2022) stelt dat er op 1 december 2022 in het handelsregister 2.318.562 economis ondernemingen waren ingeschreven. Ten opzichte van een jaar geleden zijn er 122.633 ondernemingen bij gekomen, een toename van 5,6% in één j november groeide het aantal starters met 3.559 ten opzichte van november 2021 (+17,5%). Het aantal stoppers in dezelfde maand nam af met 164 te november 2021 (-1,6%). Afgelopen maand zijn er 176 bedrijven failliet gegaan. Prof. dr. Joris Knobben, hoogleraar Strategie en Ondernemerschap aan University: Het is opvallend dat de groei in het aantal stoppers van de laatste maanden niet doorzet. Ondanks de naweën van de coronacrisis en de kostencrisis neemt het aantal bedrijven dat stopt weer af. Tegelijkertijd blijft het aantal starters hoog en stijgt het totaal aantal bedrijven wederom. Bela kanttekening is wel dat deze stijging vrijwel helemaal voor rekening komt voor groei in het aantal (parttime) ZZP'ers. Het aantal faillissementen van 17 november 2022 is beduidend meer dan het maandgemiddelde van 2021 (124) en ook meer dan het maandgemiddelde van 2022 t/m november (145). faillissementen is in de afgelopen maand iets lager dan in oktober 2022 (-5%). Een uitsplitsing naar zzp'ers enerzijds en mkb'ers anderzijds laat zien c faillissementen zich vooral voordoen in het mkb. In onderstaande grafiek is ook de gemiddelde stijging sinds april 2022 goed zichtbaar.

Kredits, de HvU en ONL melden op 21 december: Bijna twee derde van de ondernemers in het Kleinbedrijf wil snel investeren in maatregelen om het terug te brengen, maar kunnen dit niet zelf betalen. Hiervoor is aanvullende financiering nodig. Dat blijkt uit cijfers van [de eerste flitspeiling van de Kle](#) (Q3 2022) onder circa 800 ondernemers in het Kleinbedrijf.

In het onderzoek geven de ondernemers aan dat ze door de coronacrisis, energiecrisis en toenemende effecten van inflatie geen kapitaal meer hebbe investeren. Daarom is er steeds meer behoefte aan externe financieringen, maar die moet wel betaalbaar zijn. Deze financieringsbehoefte stijgt [volge onderzoekers](#) al sinds het tweede kwartaal 2021 van 23% naar 45% nu.

Uit de flitspeiling van de Kleinbedrijf Index blijkt daarnaast dat een toenemend aantal ondernemers overweegt te stoppen met het bedrijf (7,4%). In he dit voor bij de horeca en de culturele sector.

Ondernemers in deze sectoren hebben veel vaker een ondernemersloon onder het sociaal minimum en hebben dus steeds meer moeite rond te kom

moeten overtuigen dat de versnelling van de energietransitie er nu écht moet gaan komen. Die versnelling is natuurlijk alleen al noodzakelijk om de klimaatverandering te beperken tot 1,5 tot 2 graden. Een snelle omslag is ook nodig om de huidige snelle achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen. Alle VN-lidstaten leggen later dit jaar de biodiversiteitsdoelen vast tot 2030. Dit moet uitmonden in een akkoord vergelijkbaar met het klimaatakkoord van Parijs, maar dan voor de natuur. Veel financiële instellingen erkennen deze risico's en zijn ook al bezig om hun leningen en beleggingen hierop aan te passen. Alle grote Nederlandse financiële instellingen hebben zich geïnteresseerd aan de Parijse klimaatdoelen. In de studies die Deloitte en Sustainable Finance Lab dit jaar voor het Wereld Natuur Fonds (WFF) hebben uitgevoerd, staan tal van voorbeelden hoe financiële instellingen biodiversiteitsrisico's beprijken en daarmee terugdringen.

Toch is het allemaal nog verre van voldoende. Er zijn maar weinig grote banken, verzekeraars en pensioenfondsen die al echt op een duurzame koers zitten. Dit jaar constateerde de ECB dat geen van de grote Europese banken voldoet aan de verwachtingen die zij twee jaar geleden heeft gesteld aan het managen van klimaat- en milieurisico's.

De stikstofcrisis die Nederland sinds deze zomer in zijn greep houdt, laat zien wat er mis kan gaan. Deze crisis had aanzienlijk kleiner kunnen zijn als de toezichthouder de banken op deze risico's had gewezen en de banken had gedwongen hiervoor voorzieningen te treffen. Dat had uitbreiden nabij natuurgebieden voor boeren aanzienlijk duurder gemaakt. Maar hoewel de Nederlandse Bank (DNB) in 2020 met haar studie naar de financiële risico's van biodiversiteitsverlies internationaal voorloper, heeft dit zich helaas nog niet vertaald in de praktijk van het toezicht.

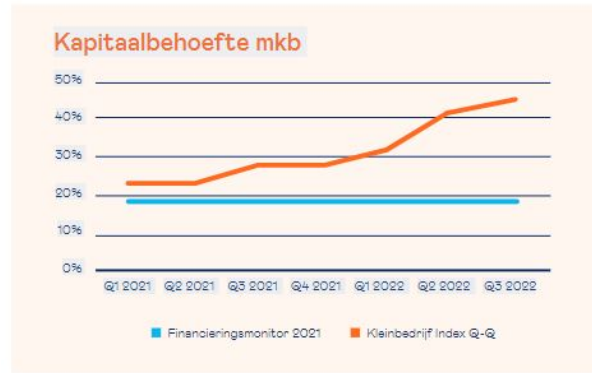
De crises in klimaat en biodiversiteit zijn urgent: hiervoor dreigen de komende jaren onomkeerbare gevolgen. Dat betekent dat de tijd van studeren en rapporten schrijven voorbij moet zijn. Individuele financiële instellingen prijzen zichzelf nu vaak nog uit de markt als ze reële risico's op de juiste wijze beprijken. Als je concurrenten dat niet doen, zal je als bank immers niet snel de eerste stap zetten. Daarmee is dit een collectief actieprobleem, waar de centrale bank uitkomst moet bieden.

Als toezichthouder en monetaire beleidsmaker moet de centrale bank accepteren dat de te vermijden risico's niet tot drie cijfers achter de komma berekend kunnen worden. Deze onzekerheid mag echter geen reden zijn om ingrijpen nog verder uit te stellen. Dan weten we namelijk zeker dat in de toekomst zowel financiële stabiliteit als prijsstabiliteit ernstig bedreigd worden.

Maar er is hoop. De centrale banken hebben al vaker laten zien dat ze bij fundamentele bedreigingen op basis van beperkte informatie snel en effectief kunnen ingrijpen. Daarbij werd gehandeld vanuit het voorzorgsprincipe. Dat was zo bij de financiële crisis van 2008 en, nog geen twee jaar geleden, bij de coronacrisis. De nu dreigende duurzaamheidscrises zijn zeker van een vergelijkbare orde.

Verhogen kapitaalbehoefte

Bijna de helft van de ondernemer heeft behoefte aan extra kapitaal (45%). De hoogste score sinds de start van de Kleinbedrijf Index. Wij hebben de kapitaalbehoefte vergeleken met de laatste CBS Financieringsmonitor uit 2021. Er zijn nogal wat verschillen tussen onze metingen en die van het CBS. Wij meten per kwartaal, het CBS per jaar. Wij rapporteren 1-2 maanden na meting, het CBS na 6 maanden. Wij nemen alle ondernemers mee, het CBS alleen ondernemingen met twee of meer medewerkers. Daarmee sluit het CBS 89% van de populatie in het MKB uit.

Die financieringsbehoefte is significant hoger bij de horeca (67%) en de technische beroepsbeoefenaren (65%). En is het laagst bij de zakelijke dienstverlening (29%). Er zijn geen verschillen in kapitaalbehoefte tussen starters en gevestigde ondernemers. Ondernemers met personeel hebben wel een grote kapitaalbehoefte (54%) dan ondernemers zonder personeel (40%).

EU Programma Access to Finance

Via onderzoek schatten wij dat systeem banken per jaar circa 100.000 MKB kredietaanvragen per jaar afwijzen. Circa 20.000 worden doorverwezen naar 80.000 MKB ondernemers krijgen geen alternatief aangeboden. Toch kunnen banken samen met kredietunies wel (stapel) financieren in gevallen van

1. Gebrek aan solvabiliteit; kredietunies kunnen achtergestelde leningen verstrekken, waardoor het risicodragend vermogen voldoende kan toene bankfinanciering mogelijk te maken.
2. Gebrek aan zekerheden. Voor kredietunies is de "Common Bond" ook een vorm van zekerheid.
3. De verplichte coaching (zonder coach is er geen krediet) is een vorm van relatiebeheer, dat voor banken te kostbaar is. Coachende ondernemers weloverwogen eigenbelang om kennis, ervaring en netwerken met MKB ondernemers te delen (in de VS is het faillissementsrisico bij Credit Un ongeveer een tiende van het percentage in Nederland, dankzij de werking van het sociale weefsel binnen iedere kredietunie).

Het EU Access to Finance for SME's initiatief (<https://bit.ly/2v9AdPH>) stelt: *Europe's 25 million small and medium-sized enterprises (SMEs) are our future. Medium-sized enterprises (SMEs) represent over 99% of businesses in the EU so it is crucial to support their growth and innovation. However, one of the important issues facing SMEs is their difficulty accessing finance. The European Commission works to improve the financing environment for small and medium-sized enterprises. The Commission works with financial institutions to improve the funding available to SMEs by stimulating the provision of loans and venture capital financial instruments. The Commission also helps EU countries share good policy on improving access to finance which allows them to benefit from the others: https://ec.europa.eu/growth/access-to-finance_en. De Nederlandse Vereniging van Banken schreef hierover in het voorjaar van 2018 een brief tweede Kamer <https://bit.ly/2QZYpKc>. In deze brief wordt onder meer gesteld: *Doorverwijzen van ondernemers naar andere financiers: Banken willen die zij zelf niet kunnen financieren verder op weg helpen. Wanneer er een valide businessplan wordt ingediend dat banken zelf niet kunnen financieren ook bereid om ondernemers op hun verzoek door te verwijzen naar andere partijen. De bank verwijst een klant alleen door als dit naar haar oordeel van toegevoegde waarde heeft en dus in het belang is van de klant. Het doel van de bank is te allen tijde om de klant op verantwoorde wijze te helpen aan financiering die bijdraagt aan de doelstellingen van de klant. Ook op individueel niveau gaan banken samenwerkingsverbanden aan met aanbieders van financieringsvormen om deze voor ondernemers te ontsluiten.**

Het organiseren van stapelfinanciering met banken, het hierboven genoemde Europese "Access to Finance" initiatief, blijkt voor kredietunies geen sin het veld circa de helft van door kredietunies verstrekte kredieten, stapelfinancieringen blijken te zijn! Deze actieve doorverwijzing door de banken naar kredietunies, komt niet echt van de grond, hoewel dit ook al genoemd wordt in de Gedragscode Kleinzakelijke Financiering / Code of Conduct for lend businesses <https://bit.ly/2OVUJUN>, die per 1 september 2018 in werking is getreden.

Aan de kredietverlening bij kredietunies zijn, evenals bij de banken, voorwaarden verbonden en ook kredietunies vragen zekerheden. Het verschil met echter dat kredietunies bij het beoordelen van een kredietaanvraag vooral eerst kijken naar de ondernemer, de kansen van zijn/haar bedrijf en de toek flow, i.p.v. alleen naar ratio's en zekerheden. Wij zijn van mening dat, zeker in het MKB, kredietverlening mensenwerk is. Je moet elkaar in de ogen kunnen zien zoals Herman Wijffels het destijds omschreef: *"Kredietunies: teken van de tijd waarin wij leven: de historie leert ons dat lokale en sociale intelligentie v is dan systeem intelligentie"*. Met name waar bij MKB kredietaanvragen sprake is van een gebrek aan eigen vermogen, c.q. een gebrek aan zekerheid kredietunies uitkomst bieden. Voor kredietunies is de "Common Bond" ook een vorm van zekerheid; de coaching, die bij iedere kredietverstrekking veel verkleint het faillissementsrisico.

Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen

Op 25 apr 2022 bood het ministerie van Economische Zaken en Klimaat het door Buck Consultants International opgestelde eindrapport over de evaluatie Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (2016-2020) aan de Tweede Kamer aan (zie <http://Evaluatie ROM's 2016-2020 Eindrapport - Tweede Kamerhttps://www.tweedekamer.nl - document PDF 25 apr 2022>). Over de afgelopen periode hadden de ROM's drie kerntaken:

- Investeren: investeringen door ROM's in innovatieve (door)startende MKB-bedrijven resp. snelle groeiers.
- Innoveren: aanjagen door ROM's van de ontwikkeling van ideeën tot business in de vorm van innovatieprojecten en business cases.
- Internationaliseren: aantrekken door ROM's van buitenlandse investeringen, relatiebeheer met internationale bedrijven en bevorderen internationaal ondernemerschap.

De ROM's fungeren dan ook als gezamenlijk instrument van Rijk en regio in het regionaal economisch (innovatie-) beleid. Sinds de oprichting van een Rijk als aandeelhouder in Flevoland (2021), Utrecht (2020) en Noord-Holland (2022) is sprake van een landelijk dekkend netwerk van ROM's:

Omvang VC-investeringen (€ mln.) (links) en aantal bedrijven en investeringen (#) (rechts) Bron: NVP, bewerking BCI •

ROM's verschaffen vooral venture capital. Wanneer wordt gekeken naar het investeringsvolume van de ROM's, dan is zichtbaar dat deze is gestegen 2016 naar €80 mln. in 2020. Het aantal bedrijven waarin geïnvesteerd wordt en het aantal investeringen door de ROM's groeit eveneens. In 2016 ging

Erken dat het adresseren van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies onderdeel is van het mandaat van centrale banken en toezichhouders, en pak deze dubbele crisis effectief aan. Dat kan onder meer door het verhogen van kapitaalreizen voor schadelijke economische activiteiten of het uitsluiten van dergelijke activiteiten van het onderpandaarwerk.

Gaat de financiële sector hiermee niet op de stoel zitten van de politiek? Integendeel. De sector anticipeert dan juist op de aanscherpingen van beleid die al zijn aangekondigd, zoals in de Europese Green Deal en 'Fit-for-55' programma's. Hiervan weten we dat ze onmisbaar zijn om de wereldwijd gestelde klimaat- en biodiversiteitsdoelen te halen.

Toekomstige risico's en kansen nu van een juiste prijs voorzien, dat is waar we een financiële sector voor hebben. De centrale bank is er om erop toe te zien dat de private financiële instellingen die rol goed vervullen.

Wij begrijpen dat kredietunies in Nederland zich zeer sterk richten op de SDG doelstellingen (Sustainable Development Goals, zie <https://rb.gy/d6cxue>). Dat past ook goed bij de Common Bond gedachte, eveneens dat er nu een kredietunie is voor vrouwelijke ondernemers, zie <https://rb.gy/proqbl>. Niet alleen de besturen, waar in alle gevallen ex-bankiers deelnemen, maar ook de MKB ondernemers in deze besturen. Dat er nu na 10 jaar 1727 MKB ondernemers bij kredietunies zijn betrokken, die met elkaar voor ruim €32 miljoen aan MKB kredieten hebben verstrekt, is veelzeggend en hoopgevend.

Wij wensen Kredietunies in Nederland een gelukkig en voorspoedig Nieuw Jaar toe!

Kredietunie Nederland (KN) is op 1 augustus 2013 opgericht. KN wil zo dicht mogelijk bij het oorspronkelijk concept van de kredietunie blijven, op basis van de in ons land geldende wettelijke regels en van internationaal geaccepteerde voorwaarden ("Governance", "compliance", gedragscode, regels voor een behoorlijke bedrijfsvoering etc.).

Deze tijd vraagt om anders ondernemen. Jonge talenten, ambitieuze ondernemers en innovatieve start-ups strijden nog altijd voor hun plekje op de markt. Maar waar het vroeger "ieder voor zich" was is in deze tijd samenwerken, co-creëren en netwerkvorming heel normaal geworden. Ondernemers zoeken elkaar op, werken samen aan producten en diensten of delen kosten en resources. Jonge ondernemers proberen netwerken te

Figuur 1.1 Landsdekkend ROM-netwerk

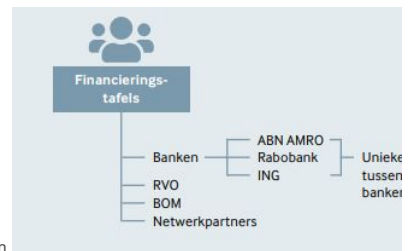

Buck Consultants International

BOM: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/04/25/22155700bijlage-1-evaluatie-roms-2016-2020>

Financieringstafels

Het speciale aan de Financieringstafels is dat ze de formule van 'open innovatie' toepassen op financieel en economisch gebied: leden van de Financ brengen in alle openheid – binnen integriteitsafspraken en gedragsregels – eigen klanten of relaties als case ter tafel (na akkoord van de betreffende o geven advies en zetten daarvoor hun gezamenlijke netwerk in. Ook de samenwerking tussen de drie systeembanken is uniek.

Op 21 december j.l. werd bekend dat de Nederlandse grootbanken het midden- en kleinbedrijf in de regio Arnhem-Nijmegen makkelijker aan geld willen helpen voor investeringen. Daartoe is een zogenoemde financieringstafel opgericht, waar ook ontwikkelingsmaatschappij Oost NL en netwerkorganisatie The Economic Board deel van uitmaken. Deze organisaties nemen een deel van de risico's leningen aan het mkb voor hun rekening. <https://oostnl.nl/nl/nieuws/unieke-financieringstafel-voor-innovatieve-ondernemers>. De voorzitter van de final Midpoint Brabant Bart Taminiau is tevens Voorzitter van Kredietunie regio Tilburg. <https://youtu.be/OqJQcviYw2A>

Samenwerking

Een van de doelstellingen van onze Vereniging is het verbinden van kredietunies in Nederland, het bouwen van een common bond tussen kredietunie name voordelig zijn tussen sectorale en regionale kredietunies. Maar ook tussen kredietunies en bancaire of niet-bancaire financiers. Tot nu toe wordt samengewerkt met banken, ongeveer de helft van alle door kredietunies verstrekte kredieten; vooral met lokale Rabobanken en ING kantoren. Kredie het voordeel dat zij een zeer lage default risk laten zien, door de werking van de common bond en de coaching (kredietunies 0,5%, banken 8%). Ook kunnen deze samenwerking zoeken, bijvoorbeeld op het gebied van re-integratie trajecten (lotsverbondenheid met coaching leden, MKB onderneme begeleiding door ondernemers vaak effectiever blijkt dan begeleiding door consultants) of bijvoorbeeld in de uitvoering van specifiek MKB beleid. Ger daarvoor soms bedragen ter beschikking, maar vergeten dat de uitvoeringskosten een groot deel van die subsidie gebruiken (kredietanalyse, begelei zekerhedenbeheer, kredietbeheer, administratie), terwijl indien de Gemeente deze middelen ter beschikking stelt in de vorm van co-financiering van e deze kosten nihil zijn. MKB ondernemers, leden van de kredietunie zijn gewend rendement, risico, kennis, ervaring en netwerken met elkaar te delen, is immers at stake! En de default-risico's zijn daardoor minimaal, juist door de common bond die wordt gebouwd met lokale MKB ondernemers.

Kredietverlening kredietunies

De Vereniging heeft nu 47 Common Bond kredietunies opgericht, waarvan 17 daadwerkelijk krediet verlenen. Het ontbreekt ons aan menskracht om e aanmeldingen en vragen om te helpen kredietunies op te richten te kunnen beantwoorden. Kredietunie Nederland beschikt over kennis, ervaring, doci en systemen die van belang zijn bij het op een verantwoorde wijze op- en inrichten en begeleiden van kredietunies. Het jaar 2022 heeft de groeiende kredietvraag ondanks de invloed van externe factoren redelijk volgehouden. De totale kredietuitzettingen passeerde de grens van € 32 miljoen. Dat is gemiddelde van € 1.894.917 per kredietunie, vorig jaar €1.749.233,- het jaar daarvoor €1.614.567,-.De uitzettingen namen dit jaar aanzienlijk toe in v het vorig jaar. De gemiddelde kredietgrootte nam licht toe van € 91.743,- tot € 96.448,- (vorig jaar een toename van €91.391,-); Op basis van intervie individuele Common Bond kredietunies over de laatste ruim 9 jaar, kan het volgende overzicht worden samengesteld:

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verstrekte kredieten in €	800.000	2.900.000	2.000.000	2.300.000	2.500.000	3.480.000	6.703.500	3.035.000
Cumulatief	800.000	3.700.000	5.700.000	8.500.000	11.000.000	14.480.000	21.183.500	24.218.500
Aantal verstrekte Kredieten	9	37	25	26	38	66	133	265
Cumulatief	9	46	71	97	135	201	334	599
Gemiddelde kredietgrootte	88.889	78.378	80.000	88.462	65.789	72.040	83.729	91.391
Geschapen, behouden FTE	18	127	78	140	91	102	479	539
Cumulatief	18	145	224	364	455	557	1.036	1.575
Aantal betrokken MKB ondernemers	39	180	277	413	534	766	1.197	1.325

Uit het register van kredietaanvragen blijkt dat Kredietunie Nederland gedurende het jaar 2022 voor een bedrag van € 3.100.000,- (cumulatief €94.74 afgehandeld (geholpen en doorverwezen naar de leden, gestapeld met banken, ondergebracht bij Crowdfunding platforms, Qredits en/of particuliere i c.q. afgewezen omdat die aanvragen niet te financieren waren. Dit jaar kwam het totale cumulatieve bedrag uit op €94.741.500,-

Nieuws van Kredietunies

Kredietunie Regio Tilburg u.a. KRT <<https://www.de-krt.nl/>>, voorzitter Bart Taminiau (de KRT is opgericht op 4 maart 2015). Op 22 november 2022 heeft KRT de Algemene Ledenvergadering gehouden bij Hockey Club Tilburg, Hans Meilissant, is benoemd als bestuurslid van vergadering heeft ook ingestemd met het voorstel om Ingrid Niessing te benoemen als lid

ontwikkelen met collega's, jong én oud.

Deze tijd vraagt daarom ook om andere vormen van financiering en kredietverlening. Naast de traditionele financiering via de banken zijn nieuwe vormen in opkomst, zoals crowdfunding.

De vorm die misschien wel het meest past bij deze nieuwe tijd:

Kredietunies.

Een kredietunie is een samenwerkingsverband waarin jongere en oudere ondernemers een gemeenschappelijke kas opbouwen om kredieten te verlenen aan leden-deelnemers.

Deelnemers ontmoeten en helpen elkaar met geld, coaching en begeleiding. Samen voor het beste resultaat.

Kredietunies: van, voor en door ondernemers

Kredietunie Nederland is een vrijwilligersorganisatie, die ondernemers helpt een kredietunie op te zetten en er een succes van te maken. Daarnaast behartigt de Vereniging de belangen van haar leden.

KN is een boekje:
-een keurmerk voor verantwoorde kredietverlening en
-een waarborg voor integere transparante bedrijfsvoering

Nieuwsbrief nummer 36, 31 december 2022
Voor nadere informatie:
Roland Lampe,
rlampe@dekredietunie.nl

van de Raad van Toezicht van de KRT, die daarmee uit 3 personen bestaat. KRT heeft nu 46 leden, ontving 30 serieuze kr en keurde er drie goed. Al met al gaan we met goede moed 2023 in en hopen het MKB weer van dienst te kunnen zijn. 'Va ondernemers en lotsverbondenheid door de common bond.' Bij KRT levert elke 100.000 euro krediet werkgelegenheid op één persoon. De KRT is in de basis werkzaam in de negen gemeenten die worden omvat door Hart van Brabant, Tilburg, (Zand (Kaatsheuvel), Waalwijk, Heusden, Dongen, Gilze en Rijen, Oisterwijk (Moergestel) en Hilvarenbeek. Bij een van onze obligatie emissies tekende een kredietnemend lid (die het erg goed doet) eveneens in om een nieuwe ondernemer mee te financieren! Werkelijk fantastisch! Onze contacten met de financieringstafel Midpoint Brabant leveren niet alleen nieuwe MKB ondernemers, maar ook en vooral goede contacten met vertegenwoordigers van banken, waardoor het gemakkelijke en te stapelen.

SheCredit u.a. Voorzitter Tineke Rensen, opgericht 21 november 2019. Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 24 november 2022 is Pieter Prins benoemd in het Bestuur en zijn Robert Vos en Lyda Smits benoemd in de Raad van Toezicht. Pieter heeft 40 jaar bankervaring, bij o.a. ABN AMRO MeesPierson en bij ING Bank, Robert Vos is o.a. auteur van het boek 'Fiftyfifty: een stappenplan voor het bevorderen van de doorstroom van vrouwen naar de top'. Lyda Smits is senior expert in het management, huisvesting en vastgoed. Ze heeft meer dan 25 jaar ervaring als interim strategisch adviseur voor het bedrijfsleven bij de politie en voor (semi-)overheden waaronder het UWV, KNMI en recentelijk het RIVM. <https://www.shecredit.nl/het-team/> heeft nu 42 leden, 17 kredietaanvragen afgehandeld en drie kredietaanvragen in behandeling. Voorafgaand aan de ALV gaf Tineke een interview voor Omroep Flevoland (<https://www.omroepflevoland.nl/gemist/radio/310766/shecredit-houdt-voorlichtingsavond?c=1>) de ALV heeft SheCredit samen met de Flevolandse Zakenvrouwen Vereniging een event georganiseerd met enkele tot de ver sprekende inleiders. Er waren 50 belangstellende toehoorders. OP 14 oktober waren wij getuige van de inaugurele rede gehc dr. Josette Dijkhuizen Hoogleraar Duurzame inzetbaarheid van ondernemers in Nederland, bij de Katholieke Universiteit Tilburg: "De reis van de onde start naar exit". Deze Leerstoel wordt gesponsord door Movir (<https://www.movir.nl/>). Professor Dijkhuizen gaat i.s.m. SheCredit de Bijzondere Leerstoel "Vrouwelijk Ondernemerschap in deze tijd" opzetten. De leerstoel is de eerste ter wereld over dit onderwerp.

Binnenschippers Kredietunie Nederland u.a., opgericht 20 april 2015; <https://www.binnenvaartkredietunie.nl/> Hallo leden en klanten. Tijdens de vergadering 11 juni 2022. Is besloten, door het bestuur en aantal leden, om de limiet van de lening te verhogen tot 500.000,- Uit de markt is daar vraag naar. Denk daarbij ook, dat de schepen, waarvoor de klanten een lening vragen. Ook steun wordt gegeven. <https://rb.gy/k1juhm>. De Binnenvaartkrant meldt: Op 1 januari heeft Coöperatieve Binnenvaart Kredietunie Nederland (BKN) de basisrente voor kredieten met 0,3 procent verlaagd. Het tarief is nu 6,0 procent. Eind vorig jaar verraste BKN de leden-kredietunie met een rentekorting van 1 procent over heel 2021 en op 1 januari 2022 groeide de waarde van het ledencertificaat met 10 procent. BKN kijkt terug op een "zeer geslaagd 2021" omdat binnenvaartondernemers de weg naar de kredietunie wisten te vinden. BKN heeft weer een flink aantal starters een vervolgstap kunnen zetten. zie <https://youtu.be/c1RsWDGYYdw> Zij zijn nu eigenaar van een groter schip." BK echter ook op ervaren ondernemers, bijvoorbeeld voor de investering in een nieuwe motor.

Kredietunie Groningen u.a., Erik Dijkstra, nieuwe Voorzitter, opgericht <https://www.kredietuniegroningen.nl/>. Afscheid van W. Wielenga. Op 11 mei was de ledenvergadering van de Kredietunie Groningen in de Coendersborg in Groningen.

Uit een interview met RTV Noord: De Groningse kredietunies laten zich bijstaan door juristen, bankiers en ondernemers. Wins voor de kredietunies. Gemiddeld financiert Kredietunie Groningen nu zo'n twee miljoen euro per jaar. 'Wij zijn een groepje gepassioneerde ondernemers met hart voor Groningen en we doen het allemaal pro deo', zo vervolgt Dijkstra zijn betoog. 'We willen ondernemen Niet alleen met geld, maar ook met coaching.'

Internationale ontwikkelingen

Basel Committee Issues Needed WOCCU-Advocated Guidance on Proportionality; Encouragement of proportionally tailored local regulations should help ease compliance burdens for credit unions

July 08, 2022

MADISON, Wis.—The Basel Committee on Banking Supervision (Basel Committee) has issued guidance encouraging national-level regulators to conform its standards for less complex financial institutions such as credit unions—a position long-advocated for by World Council of Credit Unions that will benefit cooperatives and their members worldwide. In its [High-level Considerations on Proportionality](#) publication, released July 7, the Basel Committee states recent guidance “aims to provide practical support to supervisory authorities seeking to implement proportionality in their domestic regulatory and supervisory frameworks.”

WOCCU has [long advocated](#) for the Basel Committee to work with national-level supervisors on the implementation of its Basel III standards, so they are appropriately for the size, risk and complexity of credit unions, allowing them to better serve their members. More recently, WOCCU [urged the G20](#) international standard setting bodies to work with national-level regulators on proportionality for the purposes of advancing financial inclusion. With the new guidance, the Basel Committee took an important step in creating a framework that will enhance the ability of credit unions to promote financial inclusion.

The document specifically states:

“Depending on local circumstances, it might be appropriate to tailor regulation for non-internationally active banks. **This includes potentially adjusting the Basel Framework in its current form (ie Basel III), or earlier or modified forms, for jurisdictions that have simpler banking systems implemented in a way that is consistent with the underlying objective of the international standard.** Such proportionate approaches preserve financial stability through bank safety and soundness. For some banks and banking systems, this might be achieved **with rules that are even less stringent than the Basel Framework** while remaining broadly aligned with the international standards.”

This represents clear guidance to national-level supervisors that they can tailor the Basel Framework in a manner that contemplates the lower risk, less complex credit union model. A copy of the guidance can be viewed [here](#)

Credit unions' urge Policymakers to support Limits on Regulatory Burdens in Effort to Support Economic Recovery. ENCU and WOCCU representatives meet with stakeholders in Brussels

November 16, 2022

BRUSSELS—Representatives from the [European Network of Credit Unions](#) (ENCUC) and World Council of Credit Unions (WOCCU) are seeking support from the European Parliament, the European Commission and the Council of the European Union (EU) on limiting regulatory burdens on credit unions to promote access to financial services for everyday Europeans.

ENCU and WOCCU representatives in Brussels

ENCU representatives were joined by WOCCU President and CEO Elissa McCarter LaBorde and her International Advocacy team in meetings with EU policymakers to discuss how credit unions can play an important role in the economic recovery of Europe—which is still struggling from the effects of the pandemic and the ongoing conflict in Ukraine. "Credit unions are often the financial first responders during a time of crisis. However, they need regulations tailored to their member-owned cooperative model to help maximize their ability to serve rural or underserved markets," said Andrew Price, WOCCU President of International Advocacy and General Counsel.

European policymakers appear to be listening, as numerous items under consideration contain language that allows for the proportional tailoring of regulations, including the Digital Operational Resilience Act, which gives national-level supervisors the ability to set standards for credit unions.

On other issues such as sustainable finance, credit unions are being recognized for their role in addressing climate change and the social benefits that the credit union cooperative model brings to financial services. Affordable access to payments and capital requirements and many other issues affecting credit unions are also under discussion. "We must allow credit unions the ability to serve underserved and rural areas that are in need of responsible access to credit. The credit union model is the ideal way to help ordinary citizens with their financial needs. This is imperative during this time of economic uncertainty," said Billy Kelleher, an Irish Member of the European Parliament (MEP) who also co-chairs the European Union Parliament Credit Union Interest Group. Representatives of the [Irish League of Credit Unions](#) (ILCU), the [National Association of Savings and Credit Unions](#) (NACSCU) of Poland, the [Estonian Union of Credit Cooperatives](#) (EUCC), the Credit Union of North Macedonia ([FULM](#)), the [Croatian Association of Credit Unions](#) (CACU), and the Credit Unions of Lithuania ([Council of Credit Unions](#)) in sharing their views with various policymakers on how European Union policy can provide relief for credit unions in Europe.

Photo left: WOCCU President and CEO Elissa McCarter LaBorde and Irish MEP Billy Kelleher.

Season's Greetings
Best wishes for
2023

*If Children are our Future
and they will inherit this Earth,
let them inherit a joyful asset,
not a liability.*

© G.M.Bakker, Detail of sculpture in Eglise de Saint Didier de Clermont en Argonne, France.

[follow on Twitter](#) | [forward to a friend](#)

Copyright © 2022, Kredietunie Nederland,
All rights reserved.

Email adres: info@dekredietunie.nl

[unsubscribe from this list](#) | [update subscription preferences](#)

This email was sent to rlampg@dekredietunie.nl

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Vereniging van Kredietunies in Nederland · p/a Mesdagstraat 57 · Den Haag, ZH 2586 XV · Netherlands

